

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 25.

W Krakowie 22 Lipca 1916.

Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucje, korporacje, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

Unormowanie obrotu.

Ograniczenie spożywania mięsa i tłuszczu.

Wedle rozporządzenia ministeryalnego z 14. lipca 1916 (Dz. p. p. Nr. 218) wolno sprzedawać mięso surowe lub przyrządzone (gotowane, pieczone, wędzone, solone itd.) tudzież podawać mięso lub potrawy, składające się w całości lub części z mięsa, jedynie w pięciu dniach w tygodniu. Także w gospodarstwach prywatnych spożywać wolno mięso lub potrawy złożone z mięsa tylko w pięciu dniach w tygodniu.

Przez mięso rozumie się wszystkie zdadne do spożycia części bydła, cieląt, wieprzów, owiec, koni, królików, drobiu i dzierzyny, dalej konserwy, wędliny, łącznie z szynką i kiełbasami (z wyjątkiem poniżej wymienionych).

Zakaz ten nie obejmuje tłuszczu surowego i topionego, słoniny pozbawionej mięsa, krwi, szpiku kostnego, rosołu mięsnego (Fleischbrühe), jakoteż mających się wyznaczyć przez polityczną władzę krajową gatunków kiełbas, przyrządzonych z krwi i wewnętrznych części bitych zwierząt. Polityczna władza krajowa ustanowi ceny maksymalne wymienionych gatunków kiełbas, tudzież dni, w których sprzedaż, podawanie i spożywanie mięsa i potraw mięsnych jest zakazane. W szczególności uwzględnienia godnych wypadkach, głównie dla zakładów leczniczych, przewidziane są wyjątkowe zwolnienia od powyższego zakazu, udzielane przez polityczną władzę krajową.

Osoby, które na podstawie takich zezwoleń sprzedają mięso, winny prowadzić zapiski, w których wymienić należy władzę udzielającą zezwolenia, nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy, jakoteż każdą ilość i gatunek sprzedanego mięsa.

Postanowienia tego rozporządzenia nie dotyczą sprzedaży mięsa celem stołowania osób wojskowych, pobierających wikt w naturze, jak również spożywania mięsa w naturze przez te osoby. Sprzedawać jednak wolno jedynie za potwierdzeniem, które następnie wciągnąć należy do zapisków.

W dni, w które sprzedaż mięsa jest wzbroniona, zakazaniem jest trzymanie mięsa w lokalach dostępnych dla publiczności.

W przedsiębiorstwach gospodnio-szynkarskich, tudzież we wszelkich zakładach, w których się podaje potrawy osobom, stołującym się poza domem, więc także w sanatoriach, pensjonatach, kasynach, stowarzyszeniach itd., wolno podawać tak gościom, jak i funkcyonaryuszom zakładu potrawy z następującem ograniczeniem:

Na obiad względnie kolację przyrządzać i podawać wolno potrawy mięsne tylko z dwóch gatunków mięsa. Kiełbasy, szynka, oraz poszczególne rodzaje dzierzyny lub drobiu uważa się za osobne gatunki. Obok ryby, do której przyrządzenia użyto tłuszczu, masła lub oliwy, wolno podać tylko jeden gatunek mięsa.

Wzbronionem jest dalej podawanie wszelkich potraw smażonych w topionym tłuszczu lub oliwie; sosów przyprawionych oliwą, ziemniaków z tłuszczem lub masłem, tudzież masła surowego lub rozpuszczonego.

Na obiad podać wolno jedną tylko potrawę mączną. Przepis ten nie dotyczy tortów oraz pieczywa przyrządzonego na czas dłuższy.

W soboty nie wolno używać tłuszczu do przyrządzania mięsa, potraw mięsnych i mącznych; nie wolno również podawać w ten sposób przyprawionych potraw. Dla poszczególnych osób, przebywających w sanatoriach, udzielić może polityczna władza powiatowa wyjątkowych zwolnień od tych zakazów.

W przedsiębiorstwach gospodnio-szynkarskich,

sanatoriach, pensjonatach itd. podawać wolno jednej osobie na jedno danie jedną tylko potrawę z mięsa lub ryby, bez względu na to, czy się ją podaje na ciepło, czy na zimno. Waga potrawy z mięsa lub ryby wynosić ma około 11 dkg., waga pieczeni około 15 dkg.

Zakazano dalej podawanie ciepłych potraw na półmiskach, o ile nie są przeznaczone dla kilku osób, tudzież stawiania na stole naczyń z oliwą lub musztardą.

Właściciele przedsiębiorstw gospodnio-szynkarskich winni spis potraw oraz ich ceny umieszczać w lokalach w miejscach widocznych już z ulicy.

Wzbroniony jest dalej zawodowy wyrób dla ludności cywilnej konserw z mięsa i z dodatkiem mięsa, sporządzanych przez silne ogrzanie. Przez mięso rozumie się gatunki mięsa, wymienione na wstępie, jakoteż słoninę. Zakaz ten odnosi się również do związków spożywczych, trudniących się wyrobem konserw w sposób niezawodowy. Polityczna władza krajowa jest upoważniona do ograniczenia fabrykacji kiełbas na pewne gatunki.

Zakazaniem jest używanie tłustych mas do nadziewania (kremy itp.) przy zawodowym wyrobie towarów cukierniczych tudzież zawodowe przyrządzanie potraw mącznych, pieczonych w rozpuszczonym tłuszczu.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5000 K., względnie karze aresztu do sześciu miesięcy.

Polityczne władze powiatowe oraz krajowe władze policyjne upoważnione są do urządzania każdego czasu rewizji w gospodarstwach prywatnych tudzież w lokalach, w których się sprzedaje mięso, podaje potrawy mięsne oraz podaje lub sprzedaje wyroby cukiernicze, jakoteż do wglądu w księgi handlowe tych przedsiębiorstw, jak i zakładów, trudniących się wyrobem konserw.

Ograniczenie używania zboża i produktów mlewnych jako paszy.

Po myśli rozporządzenia minist. z 15. lipca 1916 (Dz. p. p. 220) ograniczono używanie do celów paszy następujących gatunków zbóż: pośladu, owsa, kukurudzy, kaczanów kukurudzanych, jęczmienia, wyki, prosa oraz pospółki. Poślad przy młóceniu i czyszczeniu nie może wynosić więcej, jak 5% ogólnej ilości. Używanie pośladu jako paszy nie podlega żadnemu ograniczeniu.

Aż do dalszych zarządzeń wolno właścicielom koni używać dla jednego konia najwyżej 1 kg. owsa (czystego, mieszanego itd.) dziennie.

Polityczna władza krajowa upoważniona jest do wyznaczenia, jaka część kukurudzy zebranej z własnej uprawy, może być użyta na paszę, po odrąceniu ilości potrzebnej do siewu. Pustych kaczanów kukurudzanych mogą rolnicy używać jedynie w celach paszy.

Z jęczmienia zebranego z własnej uprawy mogą rolnicy używać na paszę dla własnego bydła najwyżej czwartą część tej ilości, która pozostaje po odciągnięciu ilości potrzebnej do siewu (łącznie z odpadkami zbożowymi).

Z wyki zebranej z własnej uprawy mogą rolnicy używać na zasiew i paszę najwyżej dwie trzecie ogólnej ilości.

Co do użycia prosa wyznaczy polityczna władza krajowa część, jaka może być przeznaczoną dla drobiu, po odrąceniu ilości potrzebnej na zasiew.

Rolnicy, którzy z własnej uprawy zebrali pospółkę (Mengfrucht) mogą jej używać dla bydła, o ile nie została zastrzeżona dla potrzeb państwa. Sztuczne sporządzanie pospółki przez mieszanie zboża i owoców strączkowych jest zakazane. Pospółka sztuczna zostanie zajęta dla potrzeb państwa.

O ile rolnikom pozostanie po użyciu na paszę i zasiew jeszcze pewna część zboża lub paszy, obowiązani są sprzedać ją Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem. Zakład ten oddaje poślad, pospółkę, kaczany, kukurudzę i wykę, zakupione w powyższy sposób Centrali środków pastewnych. Wojenny Zakład oddaje nadto tej Centrali 15% ilości owsa, zakupionego w przeciągu miesiąca, 10% jęczmienia (Futtergerste), 10% kukurudzy i 10% prosa. Centrala zaś rozporządza temi ilościami stosownie do poleceń Ministra rolnictwa, który wyznacza kontyngent owsa i jęczmienia dla poszczególnych obszarów administracyjnych, stosownie do ilości bydła łącznie z końmi. Kontyngent

ten zostaje przydzielony krajowym Biurom środków pastewnych. Przy rozdziale owsa powinno krajowe Biuro środków pastewnych zwracać szczególną uwagę na zapotrzebowanie posiadaczy licencyonowanych ogierów, jakoteż koni używanych w kopalniach i przy pocztach. — Nadto mogą być przydzielone stosownie do istniejących zapasów odpowiednie ilości owsa dla licencyonowanych lub przez gminy przymusowo trzymanych wołów rozplodowych. — O pokryciu zapotrzebowania owsa dla stadnicy koni czystej rasy oraz instytutów naukowych rozstrzyga Minister rolnictwa.

Otręby odpadające podczas mlewu zboża, którego rolnicy używać mogą na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 11. czerwca b. r. (Dz. p. p. 176) zostają im oddane w celach paszy. Odnosnie do otrąb innych, jakoteż do wszystkich odpadków zboża z młynów i fabryk kaszy jęczmiennej ma prawo dyspozycji Centrala środków pastewnych według wskazówek Ministra rolnictwa.

Producentom pszenicy lub żyta dostarczonego Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem należy się połowa tej ilości otrąb, która według przepisów o mieniu odpowiada dostarczonym ilościom zboża. Przy dostarczaniu zboża, które jako zdadne na zasiew nie jest przeznaczone do mlenia, odpada powyższe postanowienie.

Przy dostarczaniu zboża Wojennemu Zakładowi obrotu zbożem otrzymuje producent poświadczenie odbioru, na którym winna być w liczbach podana ilość otrąb. Te otręby muszą być odebrane przez dostawcę w przeciągu trzech tygodni, licząc od dnia dostawy do Centrali środków pastewnych względnie do krajowego Urzędu środków pastewnych.

Posiadacze żywego inwentarza, którzy otrąb należących do paszy nie potrzebują, mogą oddać je jedynie do Centrali środków pastewnych. Młyny i fabryki kaszy jęczmiennej są obowiązane dostarczyć Centrali środków pastewnych i jej podwładnym urzędom spisów swej wytwórczości oraz zapasów otrąb i innych odpadków zboża, jakoteż na każde wezwanie nadsyłać próbki odpadków. Centrala środków pastewnych i jej podwładne urzędy są upoważnione do przeprowadzania rewizji składów otrąb i innych odpadków zboża.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej od 2000—5000 K., względnie karze aresztu od trzech do sześciu miesięcy.

Uregulowanie obrotu starym papierem.

Na mocy rozporządzenia ministeryalnego z 10. lipca 1916 (Dz. p. p. 215) utworzono dla unormowania obrotu starym papierem „Komisję dla starego papieru“ (Altpapierkommission) we Wiedniu (I. Schwangasse 1.).

Prezesa i członków tej komisji powołuje Minister handlu z pośród przedstawicieli odnośnych gałęzi przemysłu i handlu. Minister handlu ustanawia również liczbę członków komisji. Komisya podejmuje uchwały większością głosów i zawiadamia o posiedzeniach Ministerstwa, które wysyłają na nie zastępców.

Przedsiębiorstwa, trudniące się wyrobem papieru i papy, nabywać mogą odtąd stary papier celem przeróbki, jedynie za pośrednictwem Komisji dla starego papieru. Podobnie i sprzedawać stary papier tym przedsiębiorstwom wolno tylko za pośrednictwem wymienionej Komisji.

Przedsiębiorstwa, zamierzające nabyć stary papier celem przeróbki, winny zawiadamiać o tem pisemnie Komisję dla starego papieru najdalej w przeciągu 14 dni po obwieszczeniu tego rozporządzenia, tudzież podać miesięczne zapotrzebowanie starego papieru i jego gatunek, ilość tych materiałów przerabianą w latach 1913—1915, rodzaj i ilość tych wytworów, do których sporządzenia używano starego papieru z zaznaczeniem, czy były przeznaczone na dostawy wojskowe, czy też państwowe, oraz zapasy starego papieru, znajdujące się aż do obwieszczenia tego rozporządzenia w posiadaniu danego przedsiębiorstwa lub też w toku transportu.

Zapasy starego papieru stawiać wolno do dyspozycji Komisji jedynie w przesyłkach wagonowych, chyba że zwiezienie ich do fabryki papieru lub papy możliwem jest bez przewozu kolejną. Rzeczą Komisji jest przydzielać postawione jej do dyspozycji zapasy papieru tym przedsię-

biorstwom, które skuteczniły wymienione poprzednio zgłoszenie, przyczem kierować się należy względami na ważność wytworzyć się mających produktów.

Właściciel zapasów starego papieru dostawić je ma bezpośrednio przedsiębiorstwom wskazanym przez Komisję. Zapłata następuje również drogą bezpośrednią.

Wydatki Komisji opędza się z opłat nakładanych przez Ministerstwo handlu na przedsiębiorstwa, przerabiające papier.

Przy dostawach starego papieru nie wolno przekraczać następujących cen maksymalnych:

Za papier tłoczony (mieszan	odpadki papierowe,	K. 11.75
„ czyste kolorowe odpadki papierowe	„ 15.—	
„ białe odpadki papierowe zawierające drzewo	„ 20.50	
„ białe, czyste, pozbawione drzewa odpadki papierowe	„ 48.50	
„ białe tektury (Deckel)	„ 20.50	
„ brązowe tektury patentowe	„ 21.50	
„ akta bez przykrywy tekturowej i pieczęci	„ 15.50	
„ gazety i wszelki inny papier drukowany	„ 12.75	

Ceny te rozumieją się za 100 kg. ab wagon, stacya załadowcza krajowa, w kompletnych ładunkach po 10.000 kg. netto kasa.

Komisya dla starego papieru upoważniona jest do zezwolenia na dodatki do cen przy specjalnych gatunkach papieru.

Osobom, nabywającym papier celem dalszej odsprzedaży nie wolno przy kupowaniu w partiach poszczególnych, wynoszących ponad 100 kg. przekraczać następujących cen:

Za papier tłoczony (mieszan	odpadki papierowe)	K. 4.—
„ czyste kolorowe odpadki papierowe	„ 6.50	
„ białe odpadki papierowe zawierające drzewo	„ 12.—	
„ białe, czyste, pozbawione drzewa odpadki papierowe	„ 40.—	
„ białe tektury (Deckel)	„ 12.—	
„ brązowe tektury patentowe	„ 13.—	
„ akta bez przykrywy tekturowej i pieczęci	„ 7.—	
„ gazety i wszelki inny papier drukowany	„ 5.—	

Ceny te rozumieją się za 100 kg. loko miejscowości, w której zapasy te leżą na składzie, bez opakowania, netto kasa.

Bezpośrednim zakupicielom zezwolono przy sprzedaży na dodatek 40 h (za 100 kg.) do ceny minimalnej. Dopuszczone są ewentualnie jeszcze następujące dodatki:

2 K. 60 h. jako dodatek za dostawę loco skład odbiorcy lub 3 K. 75 h. loko stacya kolejowa, jakoteż dodatek w wysokości 2 K. za opakowanie.

Przepisy te nie dotyczą instytucji służących „Opiece wojennej“, o ile posiadają zezwolenie na zbiorke starego papieru. Umowy kupna, zawarte, lecz niewykonane przed wejściem w życie tego rozporządzenia tracą ważność. Roszczenia o wypełnienie umowy lub odszkodowania nie są dopuszczalne. Roszczenia powstałe przed wejściem w życie tego rozporządzenia zostają nienaruszone; odbiorca może jednak żądać tylko odszkodowania, nie zaś wykonania umowy.

Ministerstwo handlu zarządzić może przymusowe oddanie starego papieru przedsiębiorstwom lub osobom przez siebie wyznaczonym. Cenę ustanawia w tych wypadkach ministerstwo.

Każdy posiadacz, lub przechowawca starego papieru, którego zapasy przekraczają 10 q, tudzież wszyscy właściciele przedsiębiorstw, w których przy przeróbce uzyskuje się odpadki papierowe, obowiązani są udzielać Komisji na jej żądanie zgodnych z prawdą wyjaśnień w sprawie zapasów oraz odpadków i przedkładać dotyczące dowody.

Przedsiębiorstwa trudniące się handlem lub przeróbką starego papieru, winny prowadzić dokładne zapiski, w które wciągać należy każdy przyrost lub ubytek papieru. Komisya upoważniona jest do wglądu w te zapiski.

Nad wypełnieniem tych przepisów czuwa Ministerstwo handlu przy pomocy właściwych organów, którym ułatwić należy rewizję składów i wgląd w księgi handlowe.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5.000 K., względnie karze aresztu do sześciu miesięcy.

Uregulowanie przywozu śledzi.

Celem równomiernego rozdziału śledzi dla konsumpcji wojska i ludności cywilnej nastąpiło w porozumieniu z rządem niemieckim unormowanie przywozu śledzi z poza granic państwa.

Wyłączne prawo przewozu śledzi z Holandji oraz państw skandynawskich przez obszar państwa niemieckiego do Austrii przyznane zostało „Milesowi”, wzgl. utworzonemu świeżo Centralnemu Towarzystwu zakupu we Wiedniu, które oddawać ma towar w pierwszym rzędzie Ministerstwu wojny, a po zaspokojeniu zapotrzebowania wojskowego przekazać nadwyżkę na cele konsumpcji prywatnej.

Ze względu na doniosłą rolę, jaką odgrywają śledzie jako tani i wydajny środek spożywczy w odżywianiu, zwłaszcza uboższej ludności naszego kraju, przeprowadziła Izba handlowa i przemysłowa dochodzenia nad normalnym zapotrzebowaniem okręgu i przedłożyła Ministerstwu spraw wewnętrznych wniosek, aby z kontyngentu przywozowego wyznaczyć dla Krakowa i Galicji zachodniej 300 wagonów śledzi rocznie czyli około 40 wagonów miesięcznie na sezon trwający ośm miesięcy w roku. Wedle informacji kolei północnej przywieziono bowiem do samego Krakowa w r. 1912 około 180, w r. 1913 blisko 200 wagonów śledzi.

Z inicjatywy krakowskiej Izby handlowej odbyła się we Wiedniu dla omówienia sprawy przywozu śledzi do Austrii narada czynników interesowanych przy udziale zastępcy legitymowanej Spółki zakupu.

Wnioski Izby krakowskiej w kwestyi zakupu śledzi, organizacji rozdziału i wysokości kontyngentu zostały przez konferencję w całości przyjęte.

Świeżo otrzymała Izba wyjaśnienie z Ministerstwa spraw wewnętrznych, iż przeznaczone do marynowania, konserwowania itd. śledzie tj. bez głów i wnętrzności (Schneideheringe) nie są objęte nową organizacją przywozu i mogą być sprowadzane przez prywatnych kupców. Wymaganem jest tylko uzyskanie zezwolenia przewozu przez Niemcy. Podania o takie zezwolenia przysyłać należy na ręce konsula Spielmanna, berlińskiego zastępcy legitymowanej przez Ministerstwo spraw wewnętrznych Spółki zakupu, który urzęduje w Berlinie w Centralnej Spółce zakupu (Zentral-Einkaufsgesellschaft).

Sprawy przemysłowe.

Uruchomienie zniszczonych zakładów ceramicznych.

Krajowa Centrala gospodarczej odbudowy Galicji zarządzi w najbliższym czasie zbadanie zniszczonych lub uszkodzonych przez wojnę, obecnie nieczynnych cegielni, fabryk wapna, kaflarni, dachówczarni, warsztatów wyrobów betonowych i dachówek cementowych, kamieniołomów i innych zakładów, wyrabiających materiały budowlane.

Celem dostarczenia potrzebnych dat c. k. Namiestnictwu (Krajowej Centrali gospodarczej odbudowy Galicji) wezwała Izba w drodze pisemnej właścicieli nieczynnych obecnie przedsiębiorstw powyższych działów w Galicji zachodniej o udzielenie jak najrychlej następujących wyjaśnień:

1. Firma, imię i nazwisko właściciela i siedziba przedsiębiorstwa?
  2. Wiele i jakich artykułów budowlanych wyrabiała firma przeciętnie w ostatnich trzech latach przed wojną?
  3. Kiedy i z jakiej przyczyny zastanowiono ruch?
  4. W jakim czasie i pod jakimi warunkami można zakład uruchomić?
  5. Wiele i jakich materiałów budowlanych mógłby zakład po uruchomieniu rocznie wyrobić?
  6. Po jakich najniższych cenach mogłaby następować sprzedaż?
- Firmy, które z jakiegokolwiek powodu nie otrzymały kwestyonaryusza, zechcą Izbie możliwie rychło udzielić żądanych wyjaśnień na podstawie obecnego ogłoszenia.

Sprawy handlowe.

Ceny odbioru zbóż i owoców strączkowych.

Rozporządzenie ministeryalne z 15. lipca 1916 (Dz. p. p. 219) ustanawia ceny, po których Wojskowy Zakład obrotu zbożem odbierać będzie wymienione poniżej gatunki zbóż i owoców strączkowych ze zbioru roku 1916.

Ceny te wynoszą:

1. Dla tych ilości zboża, które aż do 15. grudnia 1916 odstawiono do stacji załadowczej lub wyznaczonych przez Zakład obrotu zbożem młyną, za 100 kg.:	
pszenicy lub orkiszu	K. 38.—
żyta	„ 31.—
mieszanek (Halbfrucht), (pszenica z żytem)	„ 31.—
jęczmienia browarniczego	„ 36.—
jęczmienia na paszę	„ 32.—
owsa	„ 30.—
Dostawy dowieść należy przez przesłanie du-	

plikatu listu przewozowego względnie poświadczenia przedsiębiorstwa transportowego, młyną lub składu.

2. Dla tych ilości zboża, które dostawiono po dniu 15. grudnia 1916 za 100 kg.:	
pszenicy lub orkiszu	K. 35.—
żyta	„ 29.—
mieszanek (Halbfrucht), (pszenica z żytem)	„ 29.—
jęczmienia browarniczego	„ 33.—
jęczmienia na paszę	„ 29.—
owsa	„ 28.—

3. Za 100 kg.:	
prosa	K. 28.—
grochu lub soczewicy	„ 55.—
fasoli wszelkiego rodzaju z wyjątkiem służącej na paszę	„ 40.—
fasoli, grochu i soczewicy na paszę	„ 30.—
wyki	„ 26.—

Za pospółkę należy się cena najtańszego gatunku zboża w niej zawartego.

Ceny za zboże na siew ustanowi specjalne rozporządzenie. Pełną wyznaczoną cenę płacić będzie Zakład obrotu zbożem za zboże zdrowe, czyste, suche, nie zawierające więcej niż 2% zanieczyszczenia. Przy zbożu nie odpowiadającym tym warunkom, potrąca się z wymienionych cen odpowiednią kwotę. Naturalna domieszka obcych ziarn jest dopuszczalną, jednakże tylko do wysokości 3%. Przy domieszce przekraczającej 3 procent następuje potrącenie z ceny ustanowionej, nie może ono jednak wynosić więcej niż 15% tejże ceny.

Ceny odbioru rozumieją się ze stacji załadowczej, o ile młyn, który przyjmuje towar do mielenia lub wyznaczony przez Zakład obrotu zbożem nie jest położony bliżej miejsca dostawy. Wyznaczone ceny zawierają koszta załadowania i transportu aż do najbliższej stacji kolejowej.

Filia Centrali pasz.

Galicyska Filia Centrali środków pastewnych zawiadomiła Izbę, iż z dniem 1. lipca b. r. przeniosła swe biura z Białej do Krakowa. Zarazem oświadcza Centrala gotowość przydzielania nadal przedsiębiorstwom przemysłowym poleconym przez krakowską Izbę handlową i przemysłową, w miarę możliwości pasz skoncentrowanych.

Wywóz i przywóz towarów.

Przywóz bydła z Niemiec.

Z powodu panującej w Niemczech zarazy płucnej i pryszczycy wydało c. k. Ministerstwo rolnictwa obwieszczeniem z 17. czerwca 1916 r. L. 28.643 następujące zarządzenie:

Na zasadzie § 5 ogólnej ustawy o chorobach stadnych z 6. sierpnia 1909 dz. p. p. nr. 177 i rozporządzenia ministeryalnego z 10. lutego 1910 dz. p. p. Nr. 37, oraz na zasadzie artykułu 5 konwencji weterynaryjnej z Państwem niemieckiem z 25. stycznia 1905 i punktu 8. dotyczącego protokołu końcowego dz. p. p. L. 25 ex 1906, zakazuje c. k. Ministerstwo rolnictwa bezwarunkowo aż do odwołania wprowadzania z wymienionych poniżej obszarów Państwa niemieckiego do królestw i krajów zastąpionych w Radzie Państwa:

A. Z powodu panującej zarazy płucnej wprowadzenia bydła rogatego z obwodu rządowego (Regierungsbezirk) Magdeburg w Prusiech.

B. Z powodu panującej pryszczycy wprowadzenia zwierząt raziowych do celów użytkowych i hodowlanych z obwodów rządowych (Regierungsbezirke) Królewiec, Poznań i Schleswig w Prusiech, z obwodów rządowych Górna Bawaryi i Szwabii w Bawarii, z obwodów (Kreise) Neckarkreis, Schwarzwaldkreis, Donaukreis w Wirtembergii i z Wielkiego księstwa Mecklenburg-Schwerin.

Wywóz sałaty i fasoli z Holandji.

Wedle ostatnich postanowień wywozowych dozwolonym został pod pewnymi warunkami wywóz sałaty (Kropfsalat) oraz fasoli z Holandji.

Stosunki z Król. Polskiem.

Obwodowy Urząd pośrednictwa pracy w Dąbrowie.

Przy c. i k. Komendzie obwodowej w Dąbrowie ustanowiono urząd pośrednictwa pracy.

Pracodawcy, poszukujący robotników mogą zwracać się do tego urzędu, podając rodzaj zajęcia, czas pracy i warunki zapłaty.

Robotnikom będzie się w tem biurze udzielać bezpłatnie rady i pomocy i pośredniczyć w uzyskaniu zajęcia.

Biuro urzędu znajduje się w Dąbrowie przy Dęblińskim dworcu kolejowym.

Komunikacje.

Przewóz pism przez granicę państwa niemieckiego.

Dla wyjeżdżających z Niemiec podaje się do wiadomości, iż na mocy rozporządzenia właściwych władz w Prusiech i Bawarii, zakazane jest zabieranie zagranicę pism, druków itd.

Wyjęte z pod zakazu są za specjalnem zezwoleniem wojskowych względnie policyjnych władz dokumenty i papiery handlowe, nieodwołnie po-

trzebane w celach podróży, jednak w ograniczonej ilości.

Celem uniknięcia trudności na stacjach granicznych zaleca się urzędowe badanie i opieczetowanie dotyczących druków przed rozpoczęciem podróży.

Podróżenie przewoźnego na koks.

Z dniem 1. października 1916 znosi się na kolejach państwowych wyjątkową taryfę 1/b. ważną dla przewozu koksu tak ze zakładów hutniczych w Morawskiej Ostrawie itp., jak też z gazowni miejskich.

Od tego dnia taryfuję koks w obrębie c. k. kolei państwowych wedle wyjątkowej taryfy 1/a dla przewozu węgla kamiennego, co stanowi podróżenie przewoźnego o 1 do 5 koron na wagonie, stosownie do oddalenia kilometrowego stacji nadawczej od stacji przeznaczenia.

Ruch przesyłek prywatnych z Serbią.

Od 15-go maja b. r. podjętym został — z zastrzeżeniem odwołania każdego czasu — ruch towarów cywilnych na linii Belgrad-Crvenikrst, Vel. Plana—Semendria, Paracin—Bor i Cuprija—Rovnarecka. Od tego dnia przyjmować można przesyłki ze stacji i na stacje tych linii oraz z miejscowości i do miejscowości Monarchii i Niemiec. W ruchu z Austrią posługiwać się należy listami przewozowymi austro-węgierskimi, w ruchu z Niemcami międzynarodowymi. Pod względem przewozu, wywozu i przewozu podlegają linie te przepisom odnoszącym się do zagranicy. Do przesyłek załączac należy dokumenty przepisane przez władze cywilne; wyłączone od przewozu są przedmioty, których wykluczenie zupełne lub warunkowe polega na umowie międzynarodowej.

Nadawanie prywatnych telegramów na stacjach kolei wojskowych.

Od 16. czerwca 1916 następujące stacje c. i k. Wojsk. Kolei przyjmować będą telegramy, które dotyczą wypełniania przepisów cłowych, podatkowych i policyjnych przy przesyłkach pakunków i towarów i leżą w interesie stron: Zagórze, Kazimierz, Strzemieszyce We. E., Bukowno We. E., Sędziszów We. E., Chęciny, Suchedniów, Jastrząb, Zagożdżon, Garbatka i Kunów miasto.

Telegramy nadawać trzeba w Komendzie danej stacji. Jako nadawcę podać należy tę Komendę, jako odbiorcę Komendy innej stacji lub państwową władzę (Urząd).

Taksa wynosi 8 hal. za słowo, najmniej jednak 80 hal.

Należytości za blankiet nie pobiera się.

Podróże do Wiednia.

Na skutek zażaleń ze sfer kupieckich zwróciła się Izba w drodze telegraficznej do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych zapytaniem, czy dla kupców i przemysłowców osiadłych stale w Krakowie wzgl. w Galicji zachodniej, zaprowadzone zostały jakie ograniczenia w podróżach do Wiednia.

W dniu 20. lipca b. r. otrzymała Izba z Ministerstwa spraw wewnętrznych reskrypt telegraficzny L. 34.345, po myśli którego ruch podróży do Wiednia nie podlega w zasadzie żadnym ograniczeniom. Prowadzoną jest jedynie kontrola nad uchodźcami z wschodniej Galicji. Aby uniknąć mylnego zaliczenia jadących z Krakowa kupców do kategorii takich uchodźców, wskazanem będzie legitymowanie się w razie potrzeby poświadczeniem Izby handlowej i przemysłowej.

O odpowiedzi Ministerstwa spraw wewnętrznych zawiadomiła Izba c. k. Dyrekcyę policyi w Krakowie i podaje do wiadomości interesowanych kół kupieckich, że dla stałych mieszkańców Krakowa wystarczy celem podróży do Wiednia, zawarte w paszporcie upoważnienie do opuszczenia granic szerszego terenu wojennego.

Na życzenie wydawać będzie Izba kupcom odpowiednie poświadczenia, po zbadaniu celu podróży.

Licytacje i dostawy.

Sprzedaż licytacyjna materiałów wełnianych i kauczukowych.

W najbliższym czasie odbędzie się w Urzędzie opieki wojennej (Kriegsfürsorgeamt) w Wiedniu czwarta licytacyjna sprzedaż materiałów ze zbioru wełny i kauczuku, urządzonej przez Urząd.

Na sprzedaż przeznaczone są:

  materiały bawełniane (perkalę czerwone, czarno-białe i czarno-kolorowe, jasne i ciemne barchany, szmaty bawełniane grube, czarne, pończochy, stara wata, kołnierze i mankiety),
  materiały lniane (szare i kolorowe szmaty lniane, szpagaty, powrozy, liny konopne),
  materiały jutowe (odpadki opakowań jutowych) oraz
  skóry (stare odpadki futer, jak szopy, szakale, borsuki, króliki, skanki, gronostaje — z wyłączeniem futer wełnianych).

Reflektanci wnieść winni najdalej przed 27 lipca 1916 pisemne oferty na własnym firmowym papierze listowym lub też na specjalnych formularzach ofertowych, które nabyć mogą w biurze Izby handlowej i przemysłowej.

Oferty opieczetowane, opatrzone napisem: „Oferta XVI W. K.” przysyłać należy jako listy polecone pod adresem: „K. u. k. Kriegsministerium-Kriegsfürsorgeamt, Gruppe XVI. W. K., Wien IX. Berggasse 22“.

Próbki wymienionych materiałów wyłożone są dla interesentów w jednej z sal Urzędu opieki wojennej w Wiedniu (II. piętro). Urząd ten zwraca jednak uwagę, iż może zająć możliwość niepełnej zgodności próbek z towarem.

Ceny sprzedaży rozumieją się za 1 kg. brutto loco skład Urzędu opieki wojennej w Inzersdorf. O przydziale losówawiadomi się oferującego; równocześnie wezwie się go do złożenia zaliczki. Oferent winien najdalej w ciągu 4-ch dni po otrzymaniu zawiadomienia o przydziale podać do Urzędu pisemną dyspozycję w sprawie przewozu. Ekspedycję i załadowanie załatwia Urząd opieki wojennej licząc przy przesyłkach pojedynczych aż do 5000 kg. za wagon i list przewozowy K. 1.50 za 100 kg., (najmniej jednak K. 10), przy przesyłkach wagonowych od 5000 kg. K 1 za 100 kg.

Dostawa artykułów dla wojska.

Ministerstwo wojny rozpisuje na pierwszą połowę sierpnia 1916 dostawę następujących artykułów:

  przepisowych łopat dla piechoty (bez futerałów), strzemion, ostróg, odznak służbowych 1., 2. i 3. klasy, (wraz z konfekcyonowanemi wstążkami), tasemek płóciennych do spodni, gwoździ o płaskich główkach (o długości najwyżej 11 mm), szarych lub żółtozielonych okularów śniegowych oraz tłuszczu do obuwia (w przepisanych puszkach).

Oferty opatrzone marką stempłową za 1 K. wnieść należy wraz z wymaganemi próbkami (w jednym pakiecie) do 13. Oddziału (Bestellgruppe) Ministerstwa wojny przed 31. lipca 1916.

Oferty zawierać mają bliższe dane, dotyczące gatunku, ceny i ilości artykułów, które mają być dostarczone oraz terminu dostawy.

Formularzy ofert jakoteż bliższych informacji udziela biuro Izby handlowej i przemysłowej.

Dostawa materiałów budowlanych, kancelaryjnych i t. p.

Dyrekeye kolei państwowych w Krakowie, Lwowie i Stanisławowie, rozpisują celem pokrycia zapotrzebowania na rok 1917 dostawę następujących materiałów:

  sztyftów węglowych oraz żarówek (dla Krakowa, Lwowa i Stanisławowa), materiałów budowlanych, hydraulicznych spoideł oraz wyrobów szamotowych (dla Krakowa, Lwowa i Stanisławowa), słomianych mat i chodników (dla Krakowa i Lwowa), materiałów kancelaryjnych i pasków papieru telegraficznego (dla Krakowa i Lwowa) oraz kartonów na bilety kolejowe (dla Lwowa).

Formularzy oraz bliższych informacji udzielają biura wymienionych Dyrekcyi.

Oferty opatrzone marką stempłową za 1 kor. wnieść należy do właściwych Dyrekcyi przed 5. sierpnia b. r.

Oferenci złożyć winni kaucyje, wynoszącą 5 proc. wartości oferowanych artykułów.

Zmiany w rejestrze handlowym.

Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

Towarzystwo zaliczkowe stow., zar. z nieogr. por. w Bochni (zmiany w dyrekcji).

Drukarnia W. L. Anczyca i Spółki w Krakowie (ustanowienie prokurzysty).

M. Finker i Spira w Krakowie (ustanowienie prokurzysty).

Bernard Liban i Spółka w Podgórzu (ustanowienie kuratora z powodu śmierci właściciela).

Związek handlowo-przemysłowy katolickich krawców w Krakowie, stow. zar. z ogr. por. (zmiany statutu).

Urządzenie i ozdobienie grobów wojskowych.

Na cel powyższy złożyli w dalszym ciągu w myśl odezwy Izby handlowej i przemysłowej firma E. Reich i H. Tislowitz w Krakowie koron 100.—.

Plakieta na cele opieki nad grobami poległych żołnierzy.

Celem dania szerokim kołom obywatelskim sposobności przyczynienia się bodaj niewielkim datkiem do patriotycznego dzieła opieki nad grobami żołnierzy poległych bohaterską śmiercią na polach bitwy w Galicji zachodniej, zajęła się Krakowska Komenda wojskowa sporządzeniem artystycznie wykonanej plakiety.

Utworzenie godnych miejsc spoczynku dla dziesiątek tysięcy austriackich, węgierskich i niemieckich bohaterów, którzy w obronie Ojczyzny życie złożyli w ofierze, jest serdecznym obowiązkiem wszystkich obywateli. Inicytorzy akcji ufają też, że nie braknie nikogo, koby zaniechał sposobności złożenia hołdu pamięci poległych.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zwraca się tedy do kół przemysłowców i kupców z gorącym apelem, aby nabywali wydane przez Komendę plakiety, które stanowić będą zarazem pamiątkę wielkich czasów, kiedy kraj nasz stawiał zwycięski opór przeważającym siłom najeźdźcy.

Cena pięknie wykonanej plakiety (o średnicy 60 mm) w etui, wynosi 8 kor., cena plakiety w kształcie broszki 1.50 kor.

Plakiety zamawiać można w biurze Izby lub też bezpośrednio w c. i k. Komendzie wojskowej (oddział opieki nad grobami poległych).